

TÜZKŐ PÉTER IGAZSÁGÜGYI SZAKÉRTŐ

Megbízó: MNB-Ingatlan Korlátolt Felelősségű Társaság
Székhely: 1054 Budapest, Szabadság tér 9.
Adószám: 25569751-2-41

Szakértői ügyszám:
TP-K-0275/2022.

IGAZSÁGÜGYI SZAKÉRTŐI VÉLEMÉNY

A szakvélemény 8 számozott oldalból áll.

Készült: 3 példányban

Kapják: 2 példány a megbízó részére
1 példány a szakértői irattár részére

Készítette:

TÜZKŐ PÉTER
igazságügyi szakértő
kultúrális javak piaci ár- és értékbecslése
/010606/

I. MEGBÍZÓ

Megbízó: MNB-Ingatlan Korlátolt Felelősségű Társaság
Székhely: 1054 Budapest, Szabadság tér 9.
Adószám: 25569751-2-41

II. FELADAT

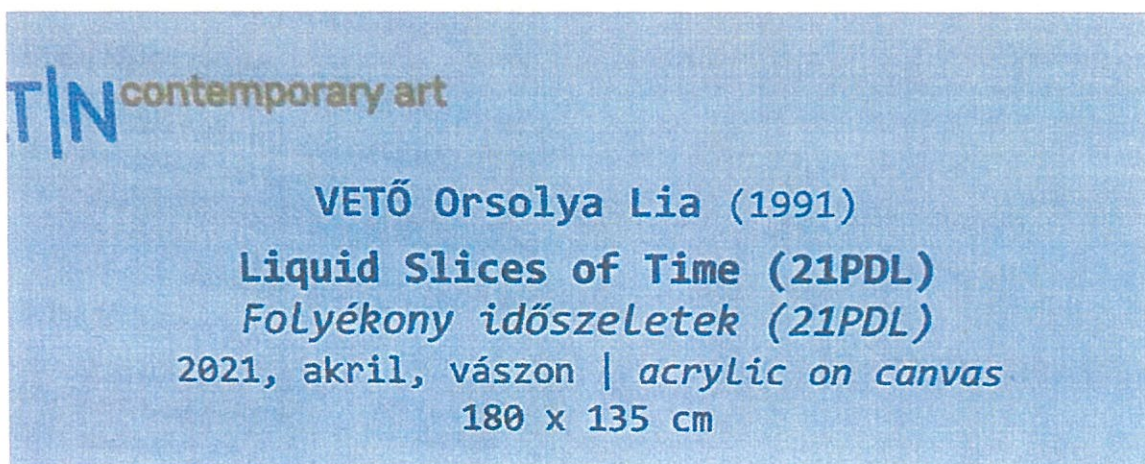
A szakértő feladatai az alábbiak:

A szakértő az előzetes ismeretanyag – elektronikus formában részére megküldött fényképek és műtárgylista –, valamint a helyszíni szemle alapján nyilatkozzon arra vonatkozóan, hogy a szakvélemény készítésének időpontjában a három - a szemle időpontjában kettő - különböző darab Vető Orsolya Lia (1991) festőművész által készített, a kulturális javak körébe sorolható egyedi képzőművészeti alkotások (festmények) becsült forgalmi értéke mekkora.

III. A SZAKÉRTŐI VIZSGÁLAT MÓDSZEREI, ÁLTALÁNOS MEGÁLLAPÍTÁSOK

A szakértésben szereplő műveket Vető Orsolya Lia eredeti, a művész által készített hiteles művekként értékelem. A Viltin Galéria – az alkotásokat forgalmazó galéria – a művekhez eredetiségigazoló dokumentumot ad – igény esetén – Megbízó részére.

Az alkotások mindegyike jelzett. Az egyik autográf módon, a másik kiállítói etiketten. A művek jelzetét a helyszíni szemlén vizsgáltam. A három tételből álló Vető alkotások egyenkénti műelemzését, művészettörténeti feldolgozását a Megbízó feladatban nem határozta meg, így ez a szakvéleményben nem valósul meg. Az alkotások tételes bemutatását, a művekhez tartozó releváns adatokat egyenként a tárgyleírásban közlöm.

A szakvéleményben szereplő becsértéket a nemzetközi és hazai szakértői gyakorlatnak megfelelő alsó és felső becsérték meghatározásával adom meg. A becsérték nem azonos a művek eladási vagy vételiárával. A szakvéleményt és a művekhez rendelt becsült forgalmi értékeket elsősorban személyes műkereskedelmi szakértői tapasztalatom, a rendelkezésemre bocsájtott dokumentumok, az alkotóra és a konkrét művekre vonatkozó tanulmányok és szakirodalom felhasználásával, az aktuális honi és nemzetközi műtárgypiaci trendek, és a fent leírt vizsgálati szempontok alapján alakítottam ki.

A szakértői véleményem kialakításakor a műtárgyak hazai és nemzetközi szakértői gyakorlatban elfogadott legfontosabb érték meghatározási szempontokat/módszereket használtam:

- *a műalkotások objektív és szubjektív szakértői vizsgálata a szemle során*
- *a műalkotások leírása, állapotának rövid ismertetése (az azonosításra alkalmas tárgyleírás tartalmazza a művek állapotát. Abban az esetben, ha azok restaurálásra szorulnak, vagy bármilyen értékcsökkentő sérülés látható rajtuk, külön rögzíti a tárgyleírás)*
- *az alkotó ismertsége, elismertsége, művészettörténeti besorolása: Vető Orsolya Lia festőművész életrajzában rövid ismertetésében*
- *a műalkotások provenienciája -- a művek a művéstől kerültek a Viltin Galéria gyűjteményébe*
- *Vető Orsolya Lia alkotásainak értékvizsgálata a hazai és a nemzetközi műtárgypiaci trendek tükrében*
- *egyéb szakértői szempontok, megjegyzések (az alkotások gyűjteményi értékelése és az ebből fakadó értéknövelő tényezők)*
- *a műtárgyak védettségi státuszának vizsgálata.*

IV. ELŐZMÉNY, DOKUMENTUMOK

Megbízó részemre elektronikus formában megküldte a művek fotóját és a nyilvántartásában szereplő tárgyleírásokat. Szakvéleményem tárgyleírásában ezeket a dokumentumokat felhasználtam. Megbízó kérésének megfelelően a Vető Orsolya Lia alkotásainak értékesítésével foglalkozó Viltin Galériában az alkotásokat egyenként áttekintettem. A szemle során a festmények állapotát, jelzését, minőségét vizsgáltam. A kiválasztott művek közül a galéria egy alkotást értékesített. Ezt a műtárgylistában jelölve közlöm.

AZ ALKOTÓ ELISMERTSÉGE, MŰVÉSZETTÖRTÉNETI BESOROLÁSA: VETŐ ORSOLYA LIA (1991) FESTŐMŰVÉSZ ÉLETRAJZÁNAK RÖVID ISMERTETÉSÉBEN

Vető Orsolya Lia (1991, Budapest) 2014-ben végzett a Magyar Képzőművészeti Egyetem festő szakán Kósa János és Nemere Réka osztályában, majd 2016-ban a Pázmány Péter Katolikus Egyetem művészettörténet szakán. 2018 óta a Pécsi Tudományegyetem Doktori Iskolájának hallgatója. Számos

hazai és külföldi csoportos és egyéni kiállítása volt az elmúlt években. 2011-14 között Amadeus-Fundamenta Kisalkotói Ösztöndíjban részesült, 2014-ben a Vásárhelyi Őszi Tárlaton díjazták. 2019/20-ban az Új Nemzeti Kiválóság Program keretében doktori ösztöndíjban részesült. 2016 óta az MKE Művészettörténet Tanszék óraadója.

“Festményeim modelljei olyan élő és élettelen határán lévő tárgyak, mint a gyümölcsök vagy a vágott virágok. A beállított csendéleteket teljes pompájukban akarom megfesteni, konzerválni élettelségüket, extrém szépségüket. Mégis akarva akaratlanul szemtanújává válok, ahogy az illatozó virágfejek lekókadnak, összefonnyadnak, szirmaik hullani kezdenek vagy, ahogy egy neonszínű gyümölcshéjon barnás foltok jelennek meg. Képeimnek leggyakoribb szereplői jelenleg a virágcsokrok. Egy csokorban a más talajban nevelkedett virágok mesterséges rendben helyezkednek el. A természet luxusát ajándékozzuk tovább. Szoborszerű, szemet gyönyörködtető dísz tárgyakként tekintünk rájuk és egyszerűen elhajítjuk őket, amint felfedik hozzánk hasonló időhöz kötöttségüket, mulandóságukat. Ecsetvonásaimmal igyekszem azt az élőlényyszerűséget kiemelni, azt az organikus mozgást megőrizni, amit modelljeim jelenléte táplál. A felnagyítás révén a motívumok szorosan kitöltve a felületet elhagyják hierarchikus rendjüket, absztrahálódnak, egymás mellé rendelődve elbizonytalanítják a térérzetet. A léptékváltás miatt figyelmem tárgyai elvesztik körülhatároltságukat, biztonságos fogalmiságukat. A ráközelítés egyfelől elidegeníti, ismeretlenné teszi, ugyanakkor zavarba ejtő, érzéki közelségbe is hozza őket. Kompozícióim mikrodzsungelekké alakulnak.”¹

Vető Orsolya Lia festményei egy organikusan fejlődő folyamat részeinek, állomásainak tekinthetők. Az ecsettel, spaklival, ronggyal felvitt stilizált természeti formákból kiindulva kreálja allover hatású képtereit, ahol a formák és motívumok popartós játékosággal vegyítve alakulnak mintává. A nagy kiterjedésű színmezők lágyan elmosódó vagy éppen élesen kirajzolódó mikrobiológiai narratívával keverednek egymásra helyezett rétegekben. Bátran egyensúlyozva az absztrakt és figurális festészet határmezsgyéjén, sajátos materialitást hoz létre képein, lélekkel rendelkező entitásokkal. Festményeiben a művészettörténeti előképekhez való viszony, a nyomhagyás gesztusának vizsgálata és a színek szeretete szolgált kiindulópontként, majd formái és kompozíciói a léptékváltás által egyre absztraktabbá váltak, szétfeszítve a táblakép determinálta kereteket. Érzéki, gesztusalapú festészetében hangsúlyosan jelen van a digitális korra való reflexió. Az élénk, gyakran vibráló színű, hol lazúrosabb, hol pasztózusabb gesztusok kilépnek a térbe, motívumai kiemelkednek a vászonról, s önálló életre kelve, fluid módon keringenek a színátmenetes háttér előtt, hogy végül egy mesterséges rendbe kimerevedve álljanak előttünk.

¹ <https://www.openstudios.hu/muteremhaz/veto-orsolya-lia/>

V. MŰTÁRGYLISTA

A műtárgylista a Megbízó által átadott lista sorrendjében mutatja be a műveket. A helyszíni szemlén a műtárgyak állapotát ellenőriztem, azokat kitűnő állapotban találtam, utólagos restaurálás nem szükséges. A művek állapota mellett vizsgáltam a művek jelzetét, technikai paramétereiket. Az alkotások 2,5 cm vastagságú feszítőlécra vannak tűzve, feszítő ékek hiányoztak a vakramákból. A művek mindegyikénél hiányzott az alkotások későbbi kiállításához, installálásához szükséges rögzítőpontok kialakítása. A művek keretezetlenek.

	MŰALKOTÁS	CÍM	TECHNIKA, MÉRET	JELZET	ALSÓ BECSÉRTÉK	FELSŐ BECSÉRTÉK
1		FOLYÉKONY IDŐSZELETEK (13PDL) – 2021.	akril, olaj, vászon 100 x 80 cm	Jelezve hátul autográf felirat: Vető Orsolya Lia: Liquid Slices of Time (13 pdl), 2021.	500 000 Ft	800 000 Ft
2		FOLYÉKONY IDŐSZELETEK (13PDL) – 2021.	akril, vászon 180 x 130 cm	-	A szemle időpontjában nem volt fellelhető. A galéria értékesítette.	A szemle időpontjában nem volt fellelhető. A galéria értékesítette.
3		FOLYÉKONY IDŐSZELETEK (21PDL) – 2021.	akril, vászon 180 x 135 cm	Jelezve hátul Viltin Galéria kiállítási etiketten: Vető Orsolya Lia, Liquid Slices of Time (21 pdl), 2021.	1 100 000 Ft	1 400 000 Ft
Összesen:					1 600 000 Ft	2 200 000 Ft

VETŐ ORSOLYA LIA ALKOTÁSAI A HAZAI ÉS NEMZETKÖZI MŰTÁRGYPIACON

Vető Orsolya Lia alkotásai a hazai és nemzetközi árverési értékesítési adatbázisokban nem szerepelnek. A művész alkotásai kizárólag nemzetközi vásárok és a hazai kortárs galériák kínálatában bukkant fel az elmúlt időszakban, valamint elérhetőek a <https://www.artsy.net/artist/orsolya-lia-veto/works-for-sale> oldalon, amely a fiatal festőgenerációhoz tartozó művészek bemutatkozó gyűjtőoldala. Az itt található alkotások értéke 1 000 000 Ft és 2 000 000 Ft közötti értéksávban helyezkednek el.

Az árverési leütési árak sok esetben nehezen hasonlíthatóak más értékesítési csatornán elérhető értékekkel, ez különösen igaz a kortárs műtárgypiacon. Az értékek összehasonlíthatatlanságának oka, hogy más értékesítési csatornán történő eladások, a galériás vagy művészeti vásáron elért árak és a magánszemélyek közötti tranzakciók sok esetben nem publikusak, az ott kialakított értékek eltérhetnek az aktuális piaci trendektől és a másodlagos piaci áráktól. Tapasztalatom alapján a művek akár az árverésen elért leütési árak többszörös értékén is gazdát cserélhetnek ennek oka a lerövidülő értékesítési csatorna, a művészeti galériák sok éves szakmai programjának köszönhető – az adott művészre vonatkozó – legmagasabb értékek elérése. A becsült értéksáv kialakításánál elsősorban az aktuális piaci értékesítési lehetőségekre (kereslet), a nemzetközi műtárgypiacokon (vásárokon, privát értékesítésben elérhető értékekre) a magyar művészek nemzetközileg is keresett alkotásaiért kifizetett

összegekre, és a művészt képviselő galéria szemlén közölt értékesítési adataira, valamint fent közölt portálon elérhető értékekre lehet támaszkodni. A szakértői anyagban ezeket az értékeket vizsgáltam, majd alakítottam ki az alsó és felső becsült forgalmi értéksávot. A művek értékesítésének szempontjából vizsgálva az értéket azt tapasztaljuk, hogy az árverésen kívül értékesítésre kerülő, kortárs alkotásokra vonatkozóan – tapasztalatom alapján, – a tulajdonosok vagy művészek az értékesítés során saját szubjektív értékítéletük alapján is eredményesen tudnak értékesíteni. A galériás vagy elsődleges műtárgypiacon kialakult árak összegüknél fogva nehezen hasonlíthatók össze azonos művészek árverésen elkelt műveinek árával.

VI. ÖSSZEGZÉS, A SZAKÉRTŐ EGYÉB MEGÁLLAPÍTÁSAI

Ha a nemzetközi műtárgypiac aktuális trendjeit vizsgáljuk, akkor látható, hogy az 1950 utáni kortárs művészek legnagyobb sztárjainak képeiért (Jackson Pollock, Barnett Newman, Clifford Still, Mark Rothko, Willem de Kooning, Gerhard Richter, Lucien Freud, Francis Bacon) bátran fizetnek ki magánygyűjtők 50-100 millió dollár közötti összeget. A nemzetközi műtárgypiac legkeresettebb alkotóinak egyetlen műve tehát sok esetben elérheti a magyar műkereskedelmi iparág becsült éves forgalmát. A magyar műtárgypiaci trendek sok tekintetben követik a nemzetközi piaci trendeket bizonyos területeken. A honi műtárgypiacon is rendkívül dinamikus emelkednek a klasszikus modern alkotások értékei az elmúlt években, és a háború előtt született festőgeneráció legkeresettebb alkotóinak művei ma több tízmilliós értéksávban cserélnek gazdát. Ez a dinamikus értéknövekedés jelentősen drágította a 70'-es és 80'-as években született fiatal festőgeneráció legtehetségesebb alkotóinak munkáit. A hazai és nemzetközi műtárgypiacon is sikeresen értékesíthető alkotók művei pedig elsősorban a nemzetközi műtárgypiaci értékesítési lehetőségekhez igazodnak.

Nemzetközi műtárgypiaci értékesítése során a hazai értékektől jelentősen eltérő, magasabb árakat is elérhet a művésszel foglalkozó honi galéria. Az érték-megállapításnál jelentős értéknövelő tényezőként kezeltem a hazai és a nemzetközi műtárgypiaci értékesítési lehetőségek közötti többszörös értékkülönbséget. Az érték-megállapításnál az alkotóval foglalkozó budapesti galéria értékesítési adatait a nemzetközi műtárgypiac adott művészre vonatkoztatható értékesítési lehetőségeit vizsgáltam. A szakvéleményben közölt alsó és felső becsérték értéksávjában meghatározott becsült forgalmi érték a hazai gyűjtői és a nemzetközi műtárgypiac műtárgyérték arányrendszerének megfelelő. A most megvásárolni kívánt alkotások tekintetében az érték-megállapításnál jelentős értéknövelő tényezőként kezeltem a hazai és nemzetközi klasszikus kortárs műtárgypiacon az elmúlt években történt jelentős felértékelődést. További jelentős értéknövekedésként kezeltem, hogy a nemzetközi vásárokon is értékesíthető fiatal festőgeneráció alkotásaival foglalkozó budapesti galériák euróban határozzák meg művészeik alkotásainak árait. A szakvélemény írásának időpontjában

jelentősen változó euró/forint árfolyamváltozásból következő jelentős értéknövekedést is figyelembe vettem. Értéknövelő tényezőként kezeltem továbbá a művek és készítőjüknek hazai ismertségét, az értékelt művek gazdag jelentésbeli komplexitását, művészettörténeti és festészettörténeti rangját.

Vető Orsolya Lia most értékelt alkotásai jól reprezentálják a fiatal művész aktuális Funky, Biophilia, Heliopurpur, Noodle, Plantscape formakategóriákba sorolható festészeti programjait. A kiválasztott művek a XX. századi absztrakt festészet kánonrendszerére épülő ismeretanyag felhasználásával, több kapcsolódási ponttal (átértékelve, beépítve) idézi meg a klasszikus festői irányzat leghíresebb alkotóinak és alkotásainak formanyelvét. Orsolya formái a modellül szolgáló formák absztrahálásával olyan új képi valóságot teremtenek, amely egyedi hangot jelent. Mikrodzsungeléinek végtelen történetei színes, üdítő kompozíciók.

A Miniszterelnökség Műtárgyfelügyeleti Hatósági Főosztály megkeresésében kapott válasz alapján a szakvéleményben értékelt kettő darab Vető Orsolya Lia alkotás a hatóság válasza alapján a *kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény* (a továbbiakban: Kötv.) 71. § (2) bekezdése a) pontja szerinti védettségű, valamint c) és d) pontja szerinti lopott és csempészett kulturális javakról vezetett nyilvántartásában nem szerepel.

A fent leírt szakértői szempontokra támaszkodva – véleményem szerint – Vető Orsolya Lia festőművész szakvéleményben bemutatott különböző alkotásainak együttes nettó alsó becsértékét 1 600 000 forintban, míg nettó felső becsértékét 2 200 000 forintban lehet meghatározni. Az alsó és felső becsült forgalmi érték nem tartalmazza az alkotások adásvételi tranzakciója során felmerülő adó, díj- és járulékkerheket, valamint a szállítási, biztosítási, állagmegóvási, elhelyezési költségeket.

Budapest, 2022. augusztus 15.

Vető Orsolya Lia (1991, Budapest) 2014-ben végzett a Magyar Képzőművészeti Egyetem festő szakán Kósa János és Nemere Réka osztályában, majd 2016-ban a Pázmány Péter Katolikus Egyetem művészettörténet szakon. 2018 óta a Pécsi Tudományegyetem Doktori Iskolájának hallgatója. Vető Orsolya Lia most értékelt alkotásai jól reprezentálják a fiatal művész aktuális Funky, Biophilia, Heliopurpur, Noodle, Plantscape formakategóriákba sorolható festészeti programjait. A kiválasztott művek a XX. századi absztrakt festészet kánonrendszerére épülő ismeretanyag felhasználásával, több kapcsolódási ponttal (átértékelve, beépítve) idézi meg a klasszikus festői irányzat leghíresebb alkotóinak és alkotásainak formanyelvét.

A műtárgylista a Megbízó által átadott lista sorrendjében mutatja be a műveket. A helyszíni szemlén a műtárgyak állapotát ellenőriztem, azokat kitűnő állapotban találtam, utólagos restaurálás nem szükséges. A művek állapota mellett vizsgáltam a művek jelzetét, technikai paramétereiket. Az alkotások 2,5 cm vastagságú feszítőlécra vannak tűzve, feszítő ékek hiányoztak a vakramákból. A művek mindegyikénél hiányzott az alkotások későbbi kiállításához, installálásához szükséges rögzítőpontok kialakítása. A művek keretezetlenek.

	MŰALKOTÁS	CÍM	TECHNIKA, MÉRET	JELZET
1		FOLYÉKONY IDŐSZELETEK (13PDL) – 2021.	akril, olaj, vászon 100 x 80 cm	Jelezve hátul autográf felirat: Vető Orsolya Lia: Liquid Slices of Time (13 pdl), 2021.
3		FOLYÉKONY IDŐSZELETEK (21PDL) – 2021.	akril, vászon 180 x 135 cm	Jelezve hátul Viltin Galéria kiállítási etiketten: Vető Orsolya Lia, Liquid Slices of Time (21 pdl), 2021.